

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

TEK BİLİM

Yasa No : 1982/9

Karar No : 1983/15

1982 Vakıflar Yasası ve Tüzüğü'nün uygulanmasında doğan anlaşmazlıklara ilişkin davanın idari Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : Ferit Alpinkender ve Arkadaşları

Vekilleri : Av. Muhiittin Kalaç, Çekirgen 1405 Kızılay/Ankara

Davacı : Vakıflar Genel Müdürlüğü/Ankara

Vekili : Av. Yıldız İnanca-Ayra Yerde

O L A Y : Davacılar vekili 21.9.1981 günlü, dava dilekçesi ile, Diyarbakırda bulunan "Mustafa Paşa Vakfına ait olup silvöskillerine isabet eden intifa hakkından 225.000 liranın başlangıçta ait talep hakkı saklı kalmak üzere davalıdan tahsil isteniyse Ankara 5. Asliye Hukuk Mahkemesi'ne alacak davası açmıştır.

Davanın görülmesi sırasında davalı idare vekilliğindeki görev ve sorumluluğuna ilişkin 2762 sayılı Yasa'nın uygulanmasından doğması ve bu konuda uyumsuzluk Mahkemesi'nin 10.3.1980 günlü, 1979/1-1980/1 sayılı emsal kararı bulunması karşısında, idari Yargı yerine ait olduğunu belirterek görev itirazında bulunmuştur.

Ankara 5. Asliye Hukuk Mahkemesi, 11.12.1981 tarihinde, 1981/675 sayılı dilekçenin 2762 sayılı Yasa'nın 39/2. maddesine göre intifa hakkı isteğine ilişkin olduğu bu isteği inceleyecek görevli mahkemenin idari Yargı yeri bulunduğu gerekçesiyle görev itirazını reddetmiş, 24.3.1982 tarihinde ise 11.12.1981 günlü karara ilaveten, davanın idari hukuk alanına girip idari bir tasarrufla ilgili olmadığı, uyumsuzluk Mahkemesi emsal kararının olayla alakalı bulunmadığı ve davaya mahkemelerinde bakılması gerektiğini karara bağlamıştır.

Davalının olumlu göre uyumsuzluk çıkarılması istenini içeren dilekçesi üzerine gerekli yasal işlemler yerine getirilerek konu ile ilgili belgeler görevsizlik itirazı idari Yargı yerlerine ileri sürüldüğünden 2267 sayılı Yasa'nın 10. maddesine göre Danıştay İnceleme Kurulu'na gönderilmiş, olumlu görev uyumsuzluğu çıkaran Danıştay İnceleme Kurulu'nun görev konusunun Mahkemesinde incelenmesini isteyerek başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE ÇÖZÜMÜ : Türk Hukuk adına yargı yetkisini kullanan Uyumsuzluk Mahkemesi Hukuk Kurulu, Servet Tüzüğü'nün Paçhanlızı'nın, Zekai Ünal, Serapettin Seyhan, Mustafa Buri Sancar, Ergotin Yorgancıoğlu, Mustafa Cahin ve Mehmet Faruk'un katılmasına ile yargı 31.1.1983 günlü toplantıda, raporu raportör Danıştay Tetkik Hakimini N. İlhan Dinc'in raporu ile dosyadaki belgeler, Danıştay İnceleme Kurulu'nun idari Yargı yeri-

inin görevli olduğu yolundaki değişik yasaları okandıktan sonra, Cumhuriyet Yasası'nın yerine katılan Yabancı Dürüm Kanunu ile Danıştay Başkanı Ali Rıza Alparslan'ın davada idari Yargı yerinin görevli olduğu biçimindeki sübbel açıklamaları dinlendikten sonra kararını açıkladığı görülmüştür.

İdare hukuk kanunlarına 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 21.maddesinde belirtilen ilkönce idari davalardan idari işlemler hakkında açılan iptal davaları, idari eylem ve işlemlerden dolayı açılan tam yargı davaları, genel hizmetlerden birinin yürütülmesi için ekte ilen idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar anlaşılmak gerekir.

Bir işlem veya kararın idari nitelikte sayılabileceği için onun, bir kamu kurumunun veya idare tarafından verildiği içinde yer alan bir idari hukukun verilmiş olması ve idarenin idare hukuku alanında görüldüğü idari faaliyetlerle ilgili bulunması gerekir.

2762 sayılı Vakıflar Kanunu özel hukuk ilişkilerini değil, Vakıfların kamu yönetimine idaresini düzenleyen bir kamu yasasıdır. Zira 5811 sayılı Vakıflar Kanunu'nun 6.maddesinin son fıkrasında "Bu kanun hükümlerinin idare ve temsil ettiği vakıflarda bir küll halinde şahsiyet sayılır" denilmiştir. Bu madde, mahsubat vakıflarının tek başlarına hükmî şahsiyete sahip olduklarını, ancak bir küll halinde hükmî şahsiyet sayıldıklarını belirtmekte ve bunların hükmî şahsiyetlerinin vakıflar Genel Müdürlüğüne intikal ettiğini göstermektedir.

Üstte de açıklandığı üzere Mustafa Paşa Vakfının mahsubat vakıfları arasında bulunduğu ve böylece tek başına hükmî şahsiyet olma durumunu yitirdiği, ancak küll halinde hükmî şahsiyet sayıldığı anlaşılmaktadır.

Mahsubat vakıflarını idare ve temsil etmekle yükümlü olan bir kamu kuruluşunun işlemlerinin idari nitelikte sayılması gerekir. Zira mahsubat vakıflarında intifa haklarının ne suretle tesbit ve ita edileceği hakkında vakıflar tüzümlerine ek tüzümler kimi hükümlerinin kanuna aykırı olması nedeniyle Danıştay'ca iptal edilmiş olması, vakıflar Genel Müdürlüğü'nün artık intifa hakları üzerinde bir işlem yapamayacağı veya yapılan işlemin idari işlem vakfına kaybettireceği biçiminde ele alınması ve anlaşılması gerekir.

Ortaya çıkan anlaşmazlık ise vakfiyeden değil, intifa haklarının saptanmasından ve itasından doğduğuna göre bunun idari Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bununla beraber bir işte mahkememiz hukuk bölümü 10.3.1980 tarihli, 1980/7-1981/1 sayılı kararı ile idari Yargı yerini görevli kılmıştır.

Bu nedenle Ankara 5. Asliye Hukuk Mahkemesinin görev itirazının reddine ilişkin kararların kaldırılmasına karar verilmelidir.

SİYERİ Anlaşması in, niteliğine göre idari Yargı yerinde çözümlenmesi gerektirilmesi, bu nedenle Ankara 5. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 11.12.1981 günlü, 24.3.1982 günlü, 1981/675 sayılı görev itirazının reddine ilişkin kararının kaldırılmasına, üyelere denarafettin Seyhan ile Zekai Üsdil'in karışa oylarıyla ve oyçokluğuyla 31.1.1983 gününde kesin olarak karar verildi.

Yarghan
Servet Tüsin

Üye
Zekai Üsdil

Üye
denarafettin Seyhan

Üye
İzçetin Yorgancıoğlu

Üye
Safak Huri Sancar

Üye
Nahmet Karasurulen

Üye
Mustafa Mahin

d/r.

Ashının Aymıdır.